

Projekat Živeti zajedno

Opšti podaci o nastavnoj jedinici

Predmet	Građansko vaspitanje
Naziv nastavne jedinice	Potrebe i prava
Razred	II
Autor nastavne jedinice	Nataša Jankuloski
Škola	Tehnička škola Knjaževac
Tip časa	
	Kombinovani tip časa
Nastavne metode	
	Dijalog, ilustracija
Oblici rada	
	Grupni oblik rada
Ciljevi (ukratko navesti ciljeve koji se žele postići navedenim aktivnostima)	
	Razlikovanje potreba od želja i uvođenje u pojam prava.
Ishodi (taksativno navesti kakve ishode očekujemo posle navedenih aktivnosti, tj. šta će učenici svojiti/razumeti/osvestiti/uraditi posle aktivnosti)	
	Uočavanje razlika između potreba, želja i prava, razumevanje da su u osnovi prava bazične ljudske potrebe, sticanje znanja o tome da su prava ono što svako ima pravo da radi ili da ima.
Tok časa (navesti scenario nastavne jedinice, tj. uvodne, centralne i završne aktivnosti. Odrediti i orijentacioni vremenski okvir za aktivnosti – navesti trajanje aktivnosti u minutima)	
	10 min - Učenici su podeljeni u tri grupe razbrojavanjem (grupu 1 čine domaći eksperti, grupu 2 čine deca iz Austrije, grupu 3 čine engleski studenti). Nastavnik daje uvodnu instrukciju: "Istraživanjem se došlo do zaključka da programi i aktivnosti namenjeni deci i mladima nisu dovoljno dobri, zato su istraživači napravili jedinstvenu listu zahteva, koja je sačinjena na osnovu odgovora dece. Izabrane grupe treba da razmotre listu zahteva i daju svoje mišljenje." Svaka grupa dobija

odštampan primerak liste sa zahtevima (prilog br.1).

15 min - Za početak svaka grupa treba pažljivo da pročita zahteve i iseče ih makazama tako da se na svakoj kartici nalazi po jedan zahtev.

Zatim se zahteva da svaka grupa eliminiše po 6 stavki koje nije neophodno uzeti u obzir. U

drugom krugu eliminiše se još 6 stavki. Za

svaki od 12 preostalih zahteva učenici

pokušavaju da naprave razliku - da li je to

želja ili potreba. Na takav način je formirana

konačna lista od 12 minimalnih zahteva.

15 min - Predstavnici grupa saopstavaju

izabrane zahteve. Nastavnik odgovore beleži

na tabli, podstiče diskusiju (prilog br.2 - samo

za nastavnika) i dolazi se do konačne liste

zahteva.

5 min - Nastavnik daje smernice i pomaže

učenicima da dodju do zaključka - da se prava

zasnivaju na potrebama i da se ona mogu

definisati kao nešto što je pravedno i ispravno

da svako ima ili da može da radi, bez obzira da

li je iz Srbije, Engleske ili Holandije.

Elementi interkulturalnosti u nastavnoj jedinici (detaljno

navesti šta su sve elementi koji ukazuju na različitost i uvažavanje različitosti u određenoj nastavnoj jedinici, na koje sve načine nastavna jedinica podstiče učenike da razmišljaju o različitostima i da se

Razvijanje osetljivosti za potrebe i želje drugih članova grupe i članova različitih grupa.

decentriraju iz svoje tačke gledišta)

Materijal (taksativno navesti materijale koji se koriste za realizaciju nastavne jedinice, a primerak svakog materijala dostaviti u prilogu).

Komplet kartica "zahtevi" i makaze za svaku grupu, veliki papir za ispisivanje konačne liste zahteva i prilog br.2 za nastavnika.

Kartice "ZAHTEVI"

Čokolada	Mogućnost da se izjavljaju mišljenja
Kompjuter	Dečija soba
Zdravstvena zaštita	Letovanje na moru
Patike	Zaštita od fizičkog zlostavljanja
Oprema za tenis	Siguran krov nad glavom
Zaštita od diskriminacije	Zaštita od seksualnog zlostavljanja
Obrazovanje	Košarkaški tereni
DVD	Sopstveni džeparac
Odeća po poslednjoj modi	Ski oprema
Pijaća voda	Sapun
Hrana	Klubovi mladih
Čist vazduh	Internet

Prilog za nastavnike:

Prava obuhvataju najosnovnije ljudske **potrebe**. Potrebe mogu biti **materijalne prirode** (hrana, voda) ili **duhovne prirode** (obrazovanje, igra, sigurnost). Onemogućavanje ostvarivanja osnovnih ljudskih potreba znači ugroženost prava. Neka prava podrazumevaju da je neophodno zaštititi čoveka od nečega što ga ugrožava. Tako je pravedno da čovek ne bude zlostavljan, mučen, eksplatisan. Druga vrsta prava podrazumeva da je čoveku potrebno da obavlja neke aktivnosti koje mu omogućavaju da **živi i da se razvija kao ljudsko biće** (kultura, obrazovanje, slobodno izražavanje svog mišljenja).

Ljudi mogu želiti različite stvari. Ostvarivanje njihovih želja može biti korisno za njihov razvoj, može im doneti zadovoljstvo, ali isto tako ne mora upošte da utiče na njihov razvoj, ne mora ga pomagati ili mu čak može škoditi.

Pitanja za diskusiju: (ova pitanja postavlja nastavnik učenicima podstičući ih time na diskusiju)

1. Koje stvari ste lakše eliminisali? Zašto?
2. Koji krug eliminacije je bio teži? Zašto?
3. Kako bi nazvali stvari koje ste lakše odbacili?
4. Kako bi nazvali stvari koje ste teže odbacili?
5. Kakva je razlika između potreba i želja?
6. Koje kartice predstavljaju potrebe a koje želje?
7. Da li se osnovne potrebe razlikuju kod različitih ljudi?
8. Da li se želje razlikuju kod ljudi iz različitih zemalja?
9. Da li postoji razlika između potreba i prava?
10. Koje kartice predstavljaju potrebe a koje prava?